

Тема. Дослідження електричного кола з паралельним з'єднанням провідників

Теоретичні відомості та практичні поради

У цій роботі пропонується дослідити електричні кола з паралельним з'єднанням двох резисторів.

У випадку паралельного з'єднання опорів перевіріці підлягають такі співвідношення:

- ▶ $U = U_1 = U_2$, де U – загальна напруга на резисторах; U_1, U_2 – напруга на першому і на другому резисторах відповідно;
- ▶ $I = I_1 + I_2$, де I – сила струму в нерозгалуженій частині кола; I_1, I_2 – сила струму у першому і другому резисторах відповідно;
- ▶ $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$, де R – загальний опір двох резисторів; R_1, R_2 – опір першого і другого резистора відповідно.

Тема. Дослідження електричного кола з паралельним з'єднанням провідників

Мета: дослідити властивості електричного кола з паралельним з'єднанням провідників.

Обладнання: набірне поле, джерело живлення, амперметр, вольтметр, два резистори, ключ, з'єднувальні модулі, з'єднувальні провідники.

Виконання роботи

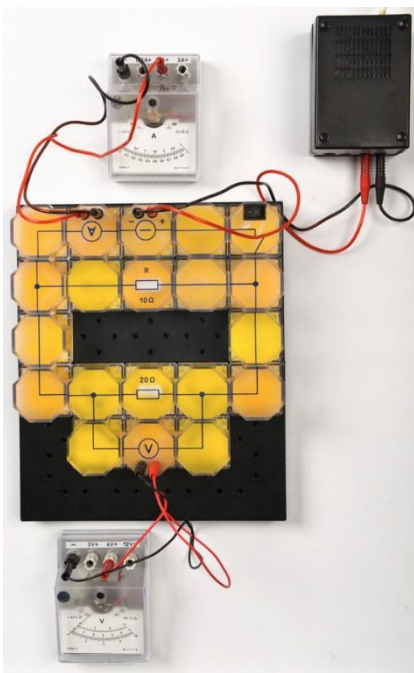

Результати вимірювань записую у таблицю 1.

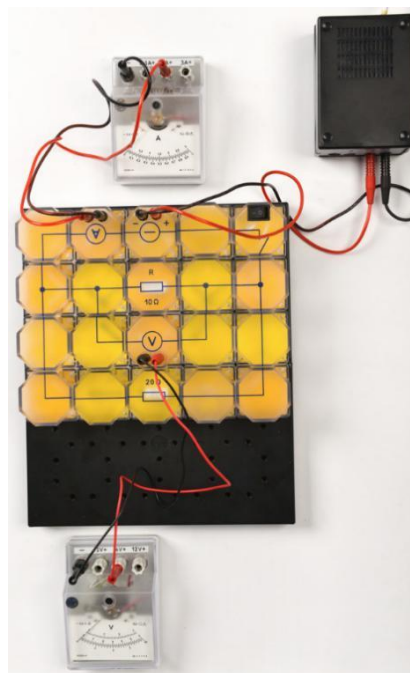
1. Визначаю ціну поділки шкал амперметра (шкала 0–1А) та вольтметра (шкала 0–6 В):

$$C_V = \text{---} = \text{---} \text{ В}; \quad C_A = \text{---} = \text{---} \text{ А}.$$

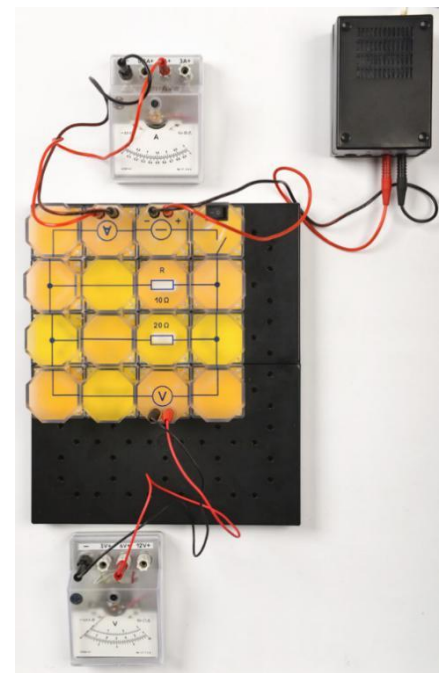
2. Складаю по черзі три електричні кола, що містять два паралельно з'єднані резистори (мал. 1, мал. 2, мал. 3) та креслю їх схеми:

Малюнок 1

Малюнок 2

Малюнок 3

3. Вимірюю напругу (U_1) на першому резисторі, напругу (U_2) на другому резисторі та напругу (U) на ділянці кола, що складається з двох паралельно з'єднаних резисторів.

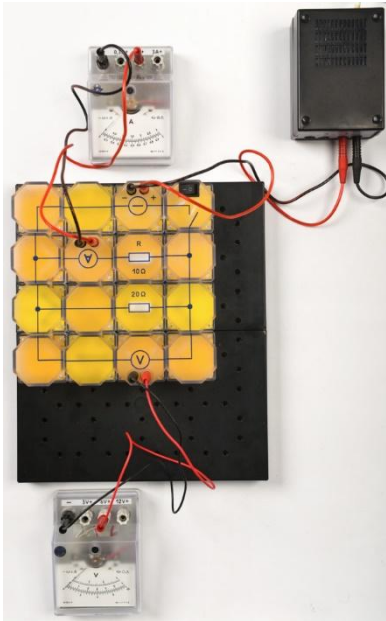
4. Результати вимірювань записую у таблицю 1:

Таблиця 1

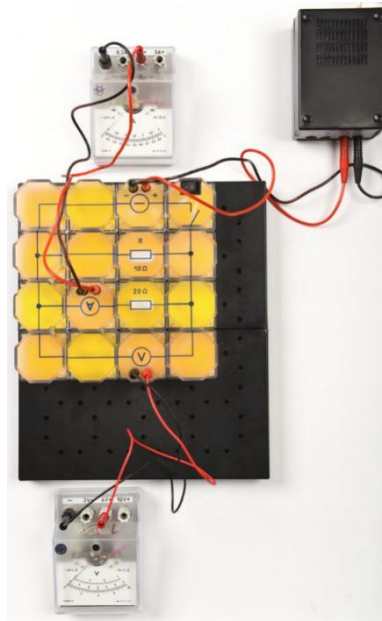
Напруга			Сила струму			Опір		
$U_1, \text{В}$	$U_2, \text{В}$	$U, \text{В}$	$I_1, \text{А}$	$I_2, \text{А}$	$I, \text{А}$	$R_1, \text{Ом}$	$R_2, \text{Ом}$	$R, \text{Ом}$

5. Роблю висновок (як по'язані значення напруги на кожному з резисторів (U_1 та U_2) з напругою на двох резисторах (U):

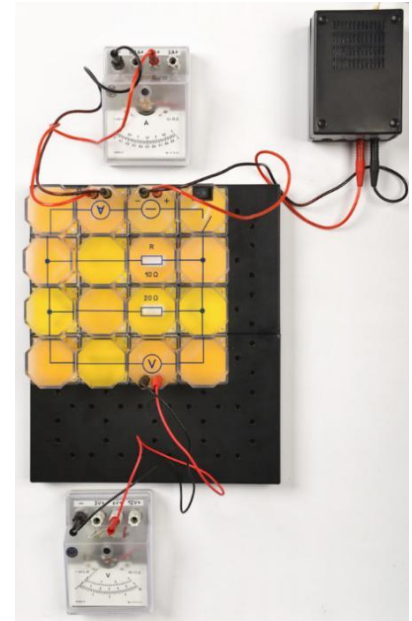
6. Складаю по черзі три електричні кола (мал. 4, мал. 5, мал. 6) та креслю їх схеми:

Малюнок 4

Малюнок 5

Малюнок 6

7. Після вмикання вимикача записую у таблицю покази амперметра у кожному зі складених кіл.
8. Висновок (про значення сили струму у ділянках розгалуження кола I_1 та I_2 із силою струму I у розгалуженій частині кола):
9. Обчислюю опори резисторів (порівняйте з номіналами зазначеними на модулях резисторів):

$$R_1 = \frac{U_1}{I_1}; \quad R_1 = \text{---} = \text{--- Ом}; \quad R_2 = \frac{U_2}{I_2}; \quad R_2 = \text{---} = \text{--- Ом}.$$

10. Обчислюю загальний опір двох резисторів:

$$R = \frac{U}{I}; \quad R = \frac{U}{I} = \underline{\quad} \text{ Ом.}$$

11. Порівнюю отримані значення R_1 , R_2 , R :

12. Перевіряю, чи виконується співвідношення $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$:

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}; \quad \frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}.$$

13. Обчислюю опір ділянки кола, що містить резистори:

$$R = \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2}; \quad R = \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2} = \underline{\quad}.$$

14. Вважаючи, що під час виконання лабораторної роботи абсолютна похибка вимірювання сили струму дорівнювала цінні поділки шкали амперметра, обчислюю:

▶ відносну похибку вимірювання сили струму у резисторі 1:

$$\varepsilon_I = \frac{\Delta I}{I_1}; \quad \varepsilon_I = \frac{\Delta I}{I_1} = \underline{\quad};$$

▶ відносну похибку вимірювання загальної сили струму:

$$\varepsilon_I = \frac{\Delta I}{I}; \quad \varepsilon_I = \frac{\Delta I}{I} = \underline{\quad};$$

▶ відносну похибку експерименту:

$$\varepsilon_I = \left| 1 - \frac{I_1 + I_2}{I} \right| \cdot 100\%; \quad \varepsilon_I = \left| 1 - \frac{I_1 + I_2}{I} \right| \cdot 100\% = \underline{\quad} \%.$$

15. Аналіз результатів експерименту:

Роботу виконав учень _____ класу

Роботу перевірів вчитель _____